

Delårsrapport april 2023

Dnr 45–2023

Fastställd av direktionen 2023-05-26 § 23

Jämtlands
Gymnasieförbund

Innehållsförteckning

1. Verksamheten januari–april.....	3
1.1 Allmänt.....	3
1.2 Antagning gymnasieskolan höstterminen 2023	3
2. Ekonomi	4
2.1 Delårsbokslut 2023-04-30.....	4
2.1.1 Medlemskommunernas kostnader för gymnasieutbildning 2023-04-30	5
2.2 Helårsprognos 2023.....	5
2.2.1 Avsteg från balanskravet – synnerliga skäl.....	6
2.2.2 Medlemskommunernas kostnader för gymnasieutbildning helår	6
2.2.3 Förbundets intäcks- och kostnadsutveckling	7
2.3 Investeringar	10

1. Verksamheten januari–april

1.1 Allmänt

Det första verksamhetsåret sedan 2019 utan påverkan av pandemin har inletts och successivt har organisationens fokus gått från krishantering till utvecklingsarbete inom flera områden. Bland annat är förbundet i färd med att införa en ny skolplattform som ska underlätta planering, uppföljning och administration för lärare och rektorer. Inför för hösten ska en försöksverksamhet med heltidsmentorer införas med syfte att underlätta läraruppdraget och samtidigt stärka det elevsociala arbetet.

Förbundets förhållandevis höga uppskrivningar av elevplatspriset har tyvärr inte fullt ut kompenenserat kostnadsutvecklingen till följd av inflationen, vilket har lett till att ekonomin fortsatt är ansträngd. Förbundet har möjlighet att täcka underskott med eget kapital och undantas från regler om balanskrav efter särskilda beslut i medlemskommunernas kommunstyrelser.

Antagningen av elever på nationella program ligger något högre än prognos inför hösten 2023. Förbundet ser en förhållandevis stor ökning av elever på högskoleförberedande program och yrkessociala program, medan intresset för yrkestekniska program minskar något. Direktionen har samtidigt fattat beslut om nollantagning på några program och inriktningar på grund av för lågt elevintresse.

Inom vuxenutbildningen tenderar elevantalet att minska så här långt in på året, både inom yrkesvux och andra delar. Förklaringen är delvis fortsatt låg arbetslöshet i länet. Inga nya ansökningar om etableringar eller utökat programutbud inom friskolor i Jämtland har lämnats in till Skolinspektion inför läsåret 2024/2025.

1.2 Antagning gymnasieskolan höstterminen 2023

Prognosen efter omvalet inför hösten 2023 pekar på att förbundet kommer att ha 85 elever fler antagna år 1 jämfört med i september 2022.

Tabell 1. Prognos för antagning till år 1, höstterminen 2023

Antagningssiffror		Årskull 22	Årskull 23	Differens
Elevkull JGY-kommuner		1223	1259	+ 2,9 %
Förstaval Feb	Exkl. IM och SÄR	1183	1246	+ 5,3 %
Antagna Maj (Alla*)	Exkl. IM och SÄR	1275	1359	+ 6,6 %
Prognos för september	Inkl. IM och SÄR	1293	1397	+ 8,0 %
Utfall i september	Inkl. IM och SÄR	1312		+ 6,5 %

* Oavsett behörighet.

Källor: Analys Antagning 2023 (230503), Elevprognos–Avstämning 2022–2023 och Elevutveckling Regionförbundet 22-12-31.

I budget för 2023 räknade förbundet med att ha sammanlagt 3 590 elever på vårterminen och 3 712 på höstterminen. Avstämningen för våren gav 3 602 elever och prognosen för hösten pekar på 3 772 elever. Avvikelsen från budget ser således ut att hamna på plus en procent sett till hela förbundet. Studerar man elevsiffrorna kommunvis och för samtliga huvudmän ser man en svagt ökad prognos för Krokoms, Åre och Östersund medan Ragundas prognos minskar med sex procent.

2. Ekonomi

2.1 Delårsbokslut 2023-04-30

Resultatet för årets fyra första månader uppgår till - 11 204 tkr (- 12 185).

I resultatet ingår en kostnad på - 16 308 tkr (- 15 939) för ökning av semesterlöneskuld under perioden, vilket också ingår i den periodiserade budgeten för samma period. Prognosen för helåret är att kostnaden för semesterlöneskulden förväntas vara noll vid årets slut. Det är svårt att prognostisera hur många semesterdagar de anställda kommer att spara vilket påverkar skulden.

Budgetavvikelsen på 2 103 tkr (- 246) förklaras av periodens utfall på totalen jämfört mot periodiserad budget. Verksamhetens kostnader är lägre än budget, tillika verksamhetens intäkter, och det förklaras med lägre personal- och lärverktygskostnader. Dock förväntas aktiviteter inom främst lärverktyg öka under hösten.

Tabell 2. Delårsbokslut 2023-04-30

Tkr	Bokslut jan-april 2023	Budget jan-april 2023	Budgetavv. jan-april 2023	Bokslut jan-april 2022	Budget 2023
Verksamhetens intäkter	61 671,9	62 000,0	-328,1	57 793,0	186 000,0
Verksamhetens kostnader	-240 647,6	-244 474,7	3 827,1	-221 180,0	-693 500,0
Avskrivningar	-4 166,0	-4 366,7	200,7	-3 874,1	-13 100,0
Verksamhetens nettokostnader	-183 141,7	-186 841,3	3 699,6	-167 261,2	-520 600,0
Kommunbidrag	173 725,4	175 366,7	-1 641,3	155 448,5	526 100,0
Verksamhetens resultat	-9 416,4	-11 474,7	2 058,3	-11 812,6	5 500,0
Finansiella intäkter	14,8	33,3	-18,5	0,0	100,0
Finansiella kostnader	-1 802,5	-1 866,7	64,2	-372,2	-5 600,0
Resultat efter finansiella poster	-11 204,1	-13 308,0	2 103,9	-12 184,8	0,0
Extra ordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-11 204,1	-13 308,0	2 103,9	-12 184,8	0,0

2.1.1 Medlemskommunernas kostnader för gymnasieutbildning 2023-04-30

Den totala gymnasiekostnaden för medlemskommunerna för perioden uppgår till 173 725 tkr (155 449) för perioden, vilket är 18 276 tkr högre än föregående år. De ökade kostnaderna beror på uppräknings av elevpriserna för 2023 som totalt uppgick till 7,95 procent. Utöver uppräknings är det också fler elever som bidrar med de ökade kostnader för ägarkommunerna. Kostnaderna för skolskjuts gysär minskar för Åre och Östersunds kommun samt även kostnaderna för tilläggsbeloppen minskar för perioden.

Trenden för gymnasiekostnaderna i år tycks vara att eleverna i större utsträckning väljer att gå i förbundets egna skolor än i friskolor eller i någon extern kommun.

Tabell 3. Medlemskommunernas kostnader för gymnasieutbildning 23-04-30

Kostnader, Tkr	Bräcke	Krokom	Ragunda	Åre	Östersund	Utfall april 2023
Elever i egna skolor, gymn	8 005	24 010	6 642	17 668	74 096	130 421
Idrott ej betalande kommuner	-	-	-	880	549	1 429
Återsök MV	-	-	-	-	-	-
Elever i egna skolor, GYSÄR	258	2 243	404	111	5 016	8 031
Summa egna elever	8 262	26 253	7 046	18 659	79 662	139 881
Elever i friskolor, gymn	1 323	4 089	672	1 789	13 827	21 701
Elever i andra kommuner, gymn	378	757	679	769	3 064	5 646
Elever i andra kommuner, GYSÄR	128	128	-	-	279	534
S:a elevplatskostnad	10 091	31 227	8 397	21 216	96 832	167 762
Inackorderingsbidrag	394	520	419	825	547	2 705
Skolskjuts, gymn	16	1	2	-	66	84
Skolskjuts, GYSÄR	548	187	-	461	796	1 991
Tilläggsbelopp	24	72	-	12	1 074	1 182
Antagning	-	-	-	-	-	-
S:a övriga kostnader	982	781	421	1 297	2 482	5 963
Summa kostnader	11 073	32 008	8 818	22 513	99 314	173 725

2.2 Helårsprognos 2023

Den förväntade prognosen på helår uppgår totalt till - 5 000 tkr.

Förbundets ekonomiska ramar styrs av ägardirektivet som sätter de ekonomiska förutsättningarna för 2023. Elevplatspriserna från 2022 till 2023 räknades upp i genomsnitt med 4,96 procent. Kostnaderna för införandet av det nya pensionssystemet AKAP-KR finansieras genom en särskild ytterligare höjning av elevplatspriset med 2,99 procent, vilket innebär att alla kommuner som har elever i förbundets skolor bidrar till finansieringen. Totalt räknades elevplatspriserna upp med 7,95 procent för 2023.

Förbundet hade i sitt budgetarbete möjligheten, vid synnerliga skäl, att ha en årsbudget där kostnader överstiger intäkter. Undantag från balanskravet får enligt ägardirektivet endast ske vid enstaka år och för varje år måste det godkännas av respektive medlemskommuns kommunstyrelse.

Förbundet har lagt en budget i balans för 2023. Årets totala ekonomiska situation i verksamheten är utmanande och det beror på tidigare års effektiviseringskrav tillsammans med årets ovanligt höga prisökningar på grund av den ekonomiska utvecklingen i Sverige och i världen.

2.2.1 Avsteg från balanskravet – synnerliga skäl

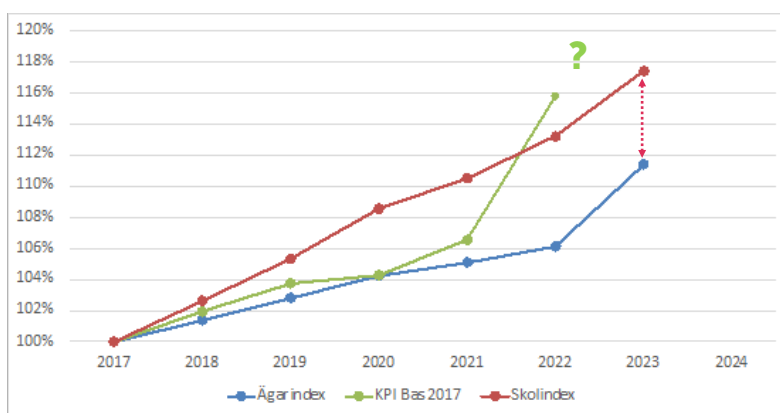
Förbundet har haft effektiviseringskrav under fyra år och för i år fick förbundet historiskt sett en hög uppskrivning. Tyvärr har kostnadsutvecklingen i Sverige tillsammans med ett nytt pensionsavtal bidragit till att denna uppskrivning inte räcker till för att förbundet i år ska klara en ekonomi i balans.

Förbundet har möjlighet att täcka underskott med eget kapital och undantas från regler om balanskrav efter särskilda beslut i medlemskommunernas kommunstyrelser. Den ekonomiska prognosen för helåret 2023 indikerar ett underskott på cirka - 5 000 tkr för helåret.

Figur 1. Jämförelse Ägarindex, KPI Bas och skolindex

Ekonomiska villkor - finansieringsutveckling

Om förbundets prisutveckling följt skolindex hade intäkterna varit cirka 27 mkr högre 2023.

Förbundets medlemmar har inför budgetåret 2023 kontinuerligt informerats om det ekonomiska läget och konstaterat att en ekonomi i balans för 2023 skulle kräva åtgärder med effekter för såväl utbud som kvalitet i gymnasieskolan. Medlemmarna har därför i ägardirektivet för 2023 angett att förbundet "medges, vid synnerliga skäl, att ha en årsbudget där kostnader överstiger intäkter. Undantag från balanskravet får endast ske vid enstaka år och för varje år med godkännande av respektive medlemskommuns kommunstyrelse."

Därför hemställer förbundet om att medlemskommunernas kommunstyrelser fattar beslut om att:

- 1) förbundet medges att täcka ekonomiska underskott år 2023 med eget kapital
- 2) det för år 2023 föreligger synnerliga skäl för att förbundet ska undantas från balanskrav vid underskott.

2.2.2 Medlemskommunernas kostnader för gymnasieutbildning helår

Kostnaden för medlemskommunernas gymnasieutbildning beräknas enligt den senaste prognosen öka totalt med 724 tkr jämfört mot budget. För elever i egna skolor gymnasiet och gymnasiesärskolan ökar kostnaden med 7 264 tkr och det är främst inom Östersund, Åre och Krokoms kommun.

Kostnaden för elever i friskolor minskar med totalt 3 027 tkr, fördelat på Östersund, Åre och Krokoms kommun. Kostnaden för elever i externa kommuner förväntas minska med 564 tkr och det gäller Bräcke, Ragunda och Åre kommun.

Prognosen för övriga kostnader minskar med 900 tkr och det förklaras främst skolskjutskostnader och kostnader för tilläggsbelopp för Östersunds kommun.

Trenden är fler elever väljer egna skolor i stället för friskolor eller externa kommuner.

Tabell 4. Kostnader gymnasieutbildning

Kostnader, Tkr	Bräcke	Krokoms	Ragunda	Åre	Östersund	Prognos 2023
Elever i egna skolor, gymn	23 407	73 374	20 904	55 565	228 699	401 949
Idrott ej betalande kommuner	-	-	-	1 700	1 500	3 200
Återsök MV	-	-	-	-	-	-
Elever i egna skolor, GYSÄR	773	6 948	1 213	333	15 077	24 343
Summa Elever i egna skolor	24 179	80 322	22 116	57 598	245 277	429 492
Elever i friskolor, gymn	3 937	12 048	2 093	5 533	39 967	63 578
Elever i andra kommuner, gymn	1 414	2 261	1 528	1 983	8 658	15 844
Elever i andra kommuner, GYSÄR	333	333	-	-	665	1 331
S:a elevplatskostnad	29 863	94 963	25 738	65 114	294 567	510 245
Inackorderingsbidrag	800	1 100	1 050	1 650	1 120	5 720
Skolskjuts, gymn	30	20	10	20	320	400
Skolskjuts, GYSÄR	900	600	20	1 600	3 000	6 120
Tilläggsbelopp	80	700	50	100	3 000	3 930
Antagning	25	80	20	50	245	420
S:a övriga kostnader	1 835	2 500	1 150	3 420	7 685	16 590
Summa kostnader	31 698	97 463	26 888	68 534	302 252	526 835

Tabell 5. Differensen per kostnadslag och kommun (=minus ökade kostnader för ägarkommun)

Kostnader, tkr	Bräcke	Krokoms	Ragunda	Åre	Östersund	Totalt
Elever i egna skolor, gymn	9	-965	1 628	-4 672	-3 264	-7 264
Elever i egna skolor, GYSÄR	-336	132	-7	662	1 230	1 681
Elever i andra kommuner, GYSÄR	42	42	0	0	84	167
Idrott ej betalande kommun	0	0	0	0	200	200
Återsök Migrationsverket	0	0	0	0	0	0
Elever i friskolor, gymn	91	867	7	312	1 749	3 027
Elever i andra kommuner, gymn	176	-76	296	344	-176	564
Övriga kostnader	-100	0	0	200	800	900
Totalt	-118	1	1 923	-3 154	623	-724

2.2.3 Förbundets intäcks- och kostnadsutveckling

När det gäller förbundets intäcksutveckling på totalen förväntas den vara positiv och det är tack vare en ökad elevutveckling och en hög uppskrivning av elevplatspriserna.

Intäkter som direkt påverkar förbundets ekonomi är de som kommer från externa kommuner som skickar sina elever till förbundets skolor. Dessa intäkter uppgår i den senaste prognosen enligt budget.

Kostnadsutvecklingen har tyvärr varit kraftfull den senaste tiden som drivits av en hög inflation, vilket inneburit höga hyresuppräknings, stigande matpriser och löneökningar med högre nivåer än normalt. Det är helt klart en ovanlig ekonomisk situation som vi befinner oss i just

nu. Dessa ekonomiska utmaningar för 2023 har inneburit att verksamheten inför året har signalerat att det kommer bli svårt att klara de ekonomiska målen. För många av yrkesutbildningarna är de höga kostnadsökningarna utmanande, särskilt inom lärverktyg, där drivmedel, virke och andra material ingår som är nödvändiga för att erbjuda kvalitativa utbildningar. För Fyrvalla, inom rektorsområde 3, har lokalkostnaderna också stigit rejält i år på grund av att de avtal om hyresuppräknning som förbundet ingått med de privata utförarna är kopplade till konsumentprisindex (KPI), vilket för 2023 blev 10,9 procent (KPI oktober).

För förbundet är januari–april en viktig period då det ges möjlighet att anpassa utbudet och kostnaderna efter de preliminära gymnasievalen för hösten. Det nya läsåret innebär att organisationen under april och maj anpassar och tjänsteplanerar sin nya verksamhet efter direktionens beslut om utbudet. För höstterminen 2023 har ett antal beslut om nollintag tagits gällande utbudet. Detta avser: Estetiska - Estetik och media i Östersund, Yrkeslärling i Östersund, Samhällsvetenskap – Internationell i Östersund, Industritekniska i Bispgården, Teknik i Åre och Hotell och turism i Åre. En del program ändrar sin organisation för det nya läsåret. Fordon och transport i Östersund minskar med en hel klass och LIU/NIU ekonomi i Östersund ökar med en klass. Det är utöver detta även ett antal program som ökar sina platser med 5–10 elever. Det är preliminära elevsiffror men de är nog så viktiga för verksamheten som styr mycket av sina kostnader efter dessa elevprognoser. Utöver dessa elevprognoser arbetar även verksamheten med att minska sina kostnader i övrigt för att försöka att nå en ekonomi i balans.

Den senaste prognosen för helår redovisar ökat kommunbidrag för förbundet med 724 tkr som förklaras av att fler av eleverna går i egna skolor. Inom Åre kommun är orsaken till ökningen fler elever och dyrare val av program.

Medlemskommunernas kommunbidrag uppgår i prognosen till 526 835 tkr.

Prognos helår totalt

Utifrån givna förutsättningar per den sista april prognostiseras ett resultat för helåret på minus 5 000 tkr.

Tabell 6 redovisar verksamhetens intäkter, kostnader och avskrivningar. Kommunbidrag redovisas i tabell 7.

Tabell 6. Prognos helår 2023

Tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	185 100,0	186 000,0	184 064,1
Verksamhetens kostnader	-698 235,0	-693 500,0	-641 627,8
Avskrivningar	-13 050,0	-13 100,0	-11 866,8
Verksamhetens nettokostnader	-526 185,0	-520 600,0	-469 430,5
Kommunbidrag	526 835,0	526 100,0	470 722,7
Verksamhetens resultat	650,0	5 500,0	1 292,2
Finansiella intäkter	100,0	100,0	510,0
Finansiella kostnader	-5 750,0	-5 600,0	-1 247,5
Resultat efter finansiella poster	-5 000,0	0,0	554,7
Extra ordinära poster	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-5 000,0	0,0	554,7

Förbundet har sammanställt alla underlag från cheferna till en prognos för helåret. På totalen för förbundet beräknas resultatet till cirka - 5 000 tkr för 2023, varav verksamhet gymnasiet till cirka - 2 000 tkr och verksamhet vux till ca - 3 000 tkr. De förbundsövergripande kostnaderna förväntas följa budget för helåret. Det finns en stor osäkerhet kring hur kostsamt det nya pensionsavtalet kommer att bli för förbundet i år. En ny beräkning från KPA kommer i augusti som inkluderar omvalet som de anställda har möjlighet att göra, att välja AKAP-KR eller stanna kvar i KAP-KL.

Av tabell 7 nedan framgår förändring mellan prognos och budget för respektive medlemskommun. Ragunda har lägre kostnader på totalen med - 1 923 tkr som beror på färre elever i egna skolor. För Åre ökar kostnaden med 3 154 tkr, vilket beror främst på elever i egna skolor och lägre kostnader för nästa alla andra poster. Östersunds kommun minskar sina kostnader med - 623 tkr, vilket beror på färre elever i friskolor och lägre kostnader för skolskjutsar och tilläggsbelopp.

Tabell 7. Kommunbidrag per kommun (minus ökade kommunbidrag)

Kommunbidrag, tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Differens	Bokslut 2022
Bräcke	31 698	31 581	-118	30 744
Krokom	97 463	97 464	1	86 896
Ragunda	26 888	28 811	1 923	24 737
Åre	68 534	65 380	-3 154	59 694
Östersund	302 252	302 875	623	269 968
Summa	526 835	526 111	-724	472 040

2.3 Investeringar

Investeringsbudget för 2023 uppgår till 12 300 tkr, en minskning med cirka 1 000 tkr jämfört med föregående år, exklusive tilläggsbudgetar. Budget fördelas på datautrustning 8 100 tkr, undervisningsinventarier 2 700 tkr och fastighetsinventarier 1 500 tkr.

Under perioden januari–april har investeringar genomförts med 899 tkr, vilket är klart lägre än normalt. Dessa inköp är fördelat på respektive kategori enligt tabell 8. Totalt har cirka 7 procent av investeringsbudgeten upparbetats under perioden. De stora investeringarna kommer till hösten då de flesta elevdatorer köps in.

Tabell 8. Utfall investeringar

Investeringar, tkr	Budget 2023	Utfall 2023-04-30	Återstår 2023
IT-inventarier	8 100	261	7 839
Fastighetsinventarier	1 500	65	1 435
Undervisningsinventarier	2 700	573	2 127
Totalt	12 300	899	11 401